



KAJAANIN VESI -LIKELAITOS

TILINPÄÄTÖS 2024



Sisällysluettelo

| | |
|---|----|
| 1 Toimintakertomus..... | 3 |
| 1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus..... | 3 |
| 1.2 Liikelaitoksen hallinto | 3 |
| 1.3 Taloudellinen kehitys..... | 4 |
| 1.4. Olennaiset tapahtumat | 4 |
| 1.5. Liikelaitoksen henkilöstö | 5 |
| 1.6. Ympäristöasiat..... | 5 |
| 1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat..... | 5 |
| 1.8. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vesihuoltopalveluiden hintataso, tehokkuus, laatu ja kannattavuus..... | 6 |
| 2 Talousarvion toteutumisvertailu..... | 7 |
| 2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen..... | 7 |
| 2.2 Riskien hallinta..... | 9 |
| 2.3 Sisäinen valvonta | 11 |
| 2.4 Talousarvion toteuma, tuloslaskelma ja investointiosa | 12 |
| 3 Tilinpäätöslaskelmat | 14 |
| 3.1 Tuloslaskelma | 14 |
| 3.2 Rahoituslaskelma | 15 |
| 3.3 Tase | 17 |
| 3.4 Tilikauden tuloksen käsittely..... | 17 |
| 4 Tilinpäätöksen liitetiedot..... | 18 |
| 4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot..... | 18 |
| 4.2 Tuloslaskelman liitetiedot..... | 18 |
| 4.3 Taseen liitetiedot | 19 |
| 4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot | 19 |
| 4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot | 20 |
| 4.3.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot..... | 20 |
| 4.3.4 Ympäristöasiat | 20 |
| 4.3.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot..... | 21 |
| 5 Kirjanpitokirjat ja tositelajit | 22 |
| 6 Tilinpäätöksen allekirjoitus..... | 24 |



1 Toimintakertomus

1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toimintavuosi 2024 oli yllätyksetön, mutta vesihuoltolaitoksen perustehtävä onnistuttiin suorittamaan menestyksekkäästi. Syksyllä 2022 voimakkaasti vähentynyt myyntivolyymi on vuoden 2024 aikana osoittanut lieviä palautumisen merkkejä, mikä näkyy talousarviota suurempina käyttömaksutuloina. Liikelaitoksen kulut, erityisesti palveluhankinnat, toteutuivat talousarviota pienempinä, joten taloudellinen tulos oli hyvä.

Hyvä taloudellinen tulos ja vakaa talous edesauttaa vesihuoltolaitosta ylläpitämään sen hallitsemien kriittisen infrastruktuurin omaisuudenhallintaa eli pitämään sen toimintakuntoisena säännöllisillä vuosittaisilla, riittävän suurilla ja oikein kohdennetuilla saneerausinvestoinneilla. Uudistuva vesihuoltolaki velvoittaa tulevaisuudessa vesihuoltolaitoksen nykyistä parempaan tai tarkemmin suunniteltuun omaisuudenhallintaan. Toinen ajankohtainen ja uudistuvassa vesihuoltolaissa nykyistä tarkemmin ohjeistettu aihealue on varautuminen, johon Kajaanin Vedenkin on jatkossa panostettava entistä enemmän.

Vakaata taloutta tarvitaan myös vuonna 2026 kansalliseen lainsäädäntöön tulevan jätevesidirektiivin tulevaisuudessa kiristyvien ja uusia puhdistusvaatimuksia jätevedenpuhdistukselle tuovien vaatimusten täyttämiseksi tarvittavien investointien rahoittamiseksi. Tähän on jo osaltaan varauduttu vuonna 2024 valmistuneella jätevedenpuhdistamon yleissuunnittelulla ja sen sisältämällä investointien takapainotteisella jaksotuksella pääsääntöisesti 2030-luvulle. Tulevia energiansäästövaatimuksia toteutetaan jo vuonna 2025 rakennettavalla käsitellyn jäteveden lämmöntalteenottolaitoksella.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vuoden 2024 tulos oli hyvä. Taloudelliset ja lähes kaikki toiminnalliset tavoitteet saavutettiin ja asiakkaat olivat palautteen, vähäisten reklamaatioiden ja asiakastyytyväisyyssmittausten mukaan pääsääntöisesti tyytyväisiä vesihuoltopalveluihin. Kiitos tuloksista kuuluu jälleen kerran hyvin sitoutuneelle ja tehtävissään onnistuneelle henkilökunnalle.

1.2 Liikelaitoksen hallinto

Vuosi 2024 oli liikelaitoksena toimineen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen 20. toimintavuosi, 16. toimintavuosi Kuntalain (410/2015) säännösten mukaisena liikelaitoksena nykyisellä nimellään ja samalla Kajaanin kunnallisen vesihuollon 103. toimintavuosi.

Kajaanin Vesi -liikelaitos päättää itsenäisesti toimintaansa liittyvistä asioista. Liikelaitoksen toimielinten vastuista ja tehtävistä säädetään Kuntalaissa (410/2015) ja liikelaitoksen tehtävistä määrätään myös kaupungin hallintosäännössä ja Kajaanin Vesi -liikelaitoksen toimintasäännössä.

Liikelaitoksen toiminnasta, kehittämisestä ja tuottavuudesta vastaa Kajaanin kaupunginhallituksen alainen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta yhteistyössä liikelaitoksen johtajan kanssa kaupunginvaltuuston määrittämien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kaupunki toteuttaa omistajaohjaustaan omistajapoliittisten linjausten ja ohjelman sekä liikelaitoksen johtokunnan kautta.

Johtokuntaan kuuluu viisi kaupunginhallituksen valitsemaa varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginhallitus valitsee yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Lisäksi kaupunginhallitus nimeää johtokuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella oman edustajansa sekä vastaavat oikeudet omaavan henkilöstön edustajan Kajaanin Vesi -liikelaitoksen henkilöstön esityksestä. Johtokunta kokoontui vuonna 2024 kuusi kertaa.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta 1.1.-31.12.2024:

| Jäsenet: | Henkilökohtaiset varajäsenet: |
|--|-------------------------------|
| Heikkinen Janne, pj. | Laurila Jani |
| Arffman Pasi, vpj. | Koskelo Sakari |
| Haataja Jani | Heikkilä Ville |
| Stricker Rea | Karjalainen Suvi |
| Tartia-Jalonen Aila | Törrö Leena |
| Keränen Silja, kaupunginhallituksen edustaja | |
| Halonen Jarmo, henkilöstön edustaja | Hyttinen Marko |



Kajaanin Vesi -liikelaitosta, sen sisäistä hallintoa ja kehittämistä johti tilivelvollisena viranhaltijan vuonna 2024 Kajaanin Veden johtaja Juha Nurminen apunaan johtoryhmä. Liikelaitoksen johtajan valitsee kaupunginhallitus ja johtoryhmän kokoonpano määritellään toimintasäännössä. Johtoryhmän tehtävänä on tukea johtajaa liikelaitoksen toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa sekä johtokunnan käsittelemien asioiden valmistelussa. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii liikelaitoksen johtaja ja jäsenenä tulosyksiköiden päälliköt verkostopäällikkö ja käyttöpäällikkö sekä henkilöstön keskuudestaan valitsema edustaja. Johtokunnan puheenjohtajalla on osallistumisoikeus johtoryhmän kokouksiin ja Kajaanin Veden asioita hoitava kaupungin controller osallistuu asian tuntijana johtoryhmän kokouksiin. Vuonna 2024 johtoryhmä kokoontui yhdeksän kertaa.

1.3 Taloudellinen kehitys

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä oli noin 0,3 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Tilikauden tulokseen vaikutti voimakkaimmin hieman yli 0,1 miljoonaa euroa talousarviota suurempana toteutunut liikevaihto, jossa merkittävimpänä tekijänä oli noin 1,4 % vuodesta 2023 kasvanut myynti ja sen seurauksena lähes 0,1 miljoonaa euroa talousarviota suuremmat käyttömaksutulot. Käyttökustannukset, erityisesti palvelujen ostot noin 0,1 miljoonaa euroa, jäivät talousarviota pienemmiksi, koska yllättävät putki- ja laiterikot olivat minimaalisia sekä kustannusten kasvu oli arvioitua pienempää. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen tuloutus kaupungille oli suunnitellusti vajaa 0,8 miljoonaa euroa ja noin 2,7 miljoonan euron suuruiset korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit katettiin tulorahoituksella.

Korjausvelan hallinta, tiukentuvat lupa-, energia-/hiilineutraalisuus-, laatutaso-, palvelutaso- sekä varautumisvaatimukset pitävät jatkossakin yllä suhteellisen mittavia investointi- ja kustannuspaineita. Vaikka vuoden 2022 syksyllä noin 10 %:lla vähentyneen myyntivolyymien kasvusta onkin hyvin maltillisia viitteitä, kohdistuu asiakkailta perittäviin maksuihin jatkossakin kohtuullisia kustannuspaineita. Vesihuollon maksuja valtakunnallisesti vertailtaessa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hinnat ovat toistaiseksi kilpailukykyisiä.

1.4. Olennaiset tapahtumat

Kajaanin Vesi -liikelaitos tuotti vuonna 2024 talousarvion palvelulinjauksien mukaisesti perustehtävään keskittyen yksinkertaistettuna kahta tuotetta: talousvesi- ja jätevesihuoltopalveluja sekä niihin liittyviä volyymiltaan vähäisiä lisä- ja sivupalveluja. Lisäksi kaupungin ympäristötekniselle toimialalle tuotettiin vähäisessä määrin huleveden viemäroinnin ylläpitoa tukevia palveluita. Talousvettä laskutettiin 1.860.894 m³ ja jätevettä 1.762.782 m³, joista tukkumyyntinä vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille 153.179 m³ talousvettä ja 129.882 m³ jätevettä. Laskutettavan talous- ja jäteveden määrä kasvoi 1,6 % vuodesta 2023 (talousvesi +2,0 %, jätevesi +1,1 %). Laskutettavan talous- ja jäteveden määrä omalla toiminta-alueella kasvoi edellisestä vuodesta noin 1,4 % (talousvesi +2,0 %, jätevesi +0,9 %). Tappiollinen (lähes toimintakulut, ei pääomakuluja kattava) tukkumyynti vesihuolto-osuuskunnille ja -yhtymille kasvoi noin 2,7 % vuodesta 2023 (talousvesi +2,5 %, jätevesi +2,9 %). Myyntivolyymien viime vuosien voimakas väheneminen näyttää pysähtyneen ja myynti on kääntynyt maltilliseen kasvuun. Päätuotteiden laadussa ja palvelun keskeytymättömyydessä ei ollut merkittäviä poikkeamia.

Asiakastietojärjestelmään vietiin vuoden 2024 lopussa 7.119 käyttöpaikan eli 96,1 % käyttöpaikkojen mittarilukematiedoista etäluenta hyödyntäen ja olivat siten pelkästään mitattuun kulutukseen perustuvan laskutuksen piirissä. Sähköistä laskutusta käytti vuoden 2024 lopussa 4.329 käyttäjää, mikä on 57,4 % käyttöpaikoista. Kajaanin Vesi -liikelaitos lähetti vuonna 2024 kaikkiaan 30.967 laskua.

Vuonna 2024 vesihuoltoverkostoja saneerattiin noin 4,3 km, joista lähes 2,2 km (50,5 %) aukikaivamattomia menetelmiä käyttäen. Vesihuoltoverkoston saneerauksista yli 2,1 km, eli kaikki auki kaivamalla suoritettavat saneeraukset, toteutettiin yhteishankkeina Ympäristötekniikan katusaneerauksen kanssa. Vuotovesiä vähentävänä toimenpiteenä saneerattiin 52 jätevesirunkokaivoa. Uusia vesihuoltoverkostoja ei rakennettu vuoden 2024 aikana. Yksi jätevesipumppaamo saneerattiin täysin ja kahden sähkö- ja automaatiojärjestelmät saneerattiin. Lisäksi sähkö- ja automaatiojärjestelmiin liittyviä saneerauksia ja päivityksiä tehtiin vedenottamoilla ja käyttövalvomoissa.

Peuraniemen jätevedenpuhdistamon saneerauksen ja toiminnan tehostamisen yleissuunnitelma valmistui syksyllä 2024. Arviolta noin 20 miljoonan euron investoinnin toiminnan tehostamiseksi tehtävät yli 17 miljoonan euron uusinvestoinnit ajoittuvat pääsääntöisesti 2030-luvulle. Saneerausinvestointeja tehdään vuosittain 0,2–0,3 miljoonalla eurolla. Vuonna 2024 valmistui uusi valvomo ja osittain vanhasta valvomosta vapautuviin tiloihin rakennetaan vuonna 2025 käsitellyn jäteveden lämmöntalteenottojärjestelmä.

Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti sille asetetut toiminnalliset tavoitteet täysin tai osittain vuonna 2024. Talousveden laadun tarkkailemiseksi otetuista 72 näytteestä 70 täyttivät talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset ja -suositukset ensimmäisellä näytteenotokerralla, kahden laatuvaatimusten tai -suositusten raja-arvot ylittävien näytteiden uusintanäytteet täyttivät raja-arvot. Suunnittelemtomia palvelun keskeytyksiä oli kahdeksan kappaletta ja keskeytysten keskimääräinen asiakasaika oli noin 4 minuuttia 16 sekuntia/asiakas/vuosi. Jätevedenpuhdistamo täytti kaikki sille neljännesvuosikeskiarvoina asetetut lupavaatimukset, vaikka



viemäriverkoston ylivuotoja oli yhteensä noin 19.500 m³ (0,6 % käsitellystä jätevedestä) Otanmäki-Kajaani- siirtoviemärin kapasiteettiin nähden kevään runsaista vuoto-/sulamisvesistä johtuen.

Reklamaatioita, palautteita ja vahingonkorvausvaatimuksia oli toiminnan volyyymiin nähden vähän. Kajaanin Vesi -liikelaitos sai vuonna 2024 reklamaatioita tai palautteita viisi kappaletta, jotka koskivat hinnastojen toimitusta asiakkaille, Kajaanin Veden ajoneuvon kuljettajan toimimista liikenteessä, viemärin hajusta sekä saneeraustyömaan viimeistelystä ja tiedottamisesta. Lisäksi toivotaan etäluettavien vesimittareiden lukematiedon jakamista eri käyttötarkoituksiin. Kajaanin Vesi -liikelaitokselle osoitettiin vuonna 2024 kolme vahingonkorvausvaatimusta, yksi runkovesijohdon vuodosta ja kaksi runkojätevesiviemärin tukkeumista aiheutuneista kiinteistöjen vesivahingoista. Toinen runkojätevesiviemärin tukkeuma oli tapahtunut jo vuoden 2023 lopussa. Näiden vahingonkorvauspäätösten arvio korvauskustannuksista oli yhteensä vajaa 0,1 miljoonaa euroa. Kaupungin vastuuvakuutus ei korvannut kyseisiä vahinkoja ja korvauksia maksettiin vuonna 2024 noin 34 tuhatta euroa ja korvattavaa jää arviolta noin 40 tuhatta euroa vuodelle 2025.

1.5. Liikelaitoksen henkilöstö

Kajaanin Vesi -liikelaitoksella oli vuonna 2024 henkilöstöä 19,1 henkilötyövuosina mitattuna. Taloussihteerin työpanosta myytiin kaupungin konsernihallinnolle noin 0,6 henkilötyövuotta eli vesihuoltoon käytettiin noin 18,4 henkilötyövuotta. Harjoittelijoita on käytetty mm. vuotovesien hallitsemiseksi suoritettuihin runkokaivosaneeraustarpeen priorisointiin ja jätevedenpuhdistamo- ja jätevedenpumpptaamotiimin lomien sijaistuksiin sekä vedenhankinnan avustaviin tehtäviin. Vuonna 2024 Kajaanin Veden palveluksesta poistui kaksi henkilöä, joiden työpanos täytettiin rekrytoinnein. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen henkilöstön keski-ikä vuoden 2024 lopussa oli noin 53,2 vuotta.

Lähinnä Hallinto-tulosyksikössä on toteutettu säännöllisesti kaupungin etätyöohjeistuksen mukaista hybridityömallia.

Kevään 2024 virkistysaamupäivänäpäivänä 25.4. tutustuttiin ja pelattiin padelia ja syksyllä 16.10. tutustuttiin Vuolijoen moottoripaajaan sen ajosimulaattoreita testaten.

1.6. Ympäristöasiat

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vastuulla olevista tehtävistä ympäristöpanostuksiin kuuluviksi luetaan pohjavedensuojelua varten tehdyt toimenpiteet lähinnä vedenhankinnassa (mm. pohjavesimittaukset ja -analyysit). Jätevesihuolto on huomioitu ympäristöpanostuksena käytännössä kokonaisuudessaan sisältäen viemäriverkoston käytön ja kunnossapidon, jätevesien puhdistuksen, lietteen käsittelyn sekä näihin liittyvät tutkimukset, analyysit ja ympäristöluvan velvoittavat vesiensuojeluun ja kalatalouteen liittyvät tutkimukset ja maksut sekä jätevesihuollon investoinnit. Ympäristötuloiksi on luettu jäteveden käyttö- ja perusmaksut.

Viemärointi sekä jäteveden- ja lietteenkäsittely ovat kustannuksiltaan Kajaanin kaupungin merkittävien ympäristöpanostus. Kajaanin Vesi -liikelaitos käytti vuonna 2024 ympäristötekijöihin käyttötaloudestaan noin 3,3 miljoonaa euroa ja pysyviin vastaaviin sisältyy aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja noin 13,2 miljoonaa euroa. Ympäristötulot olivat noin 5,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2024 Kajaanin Vesi -liikelaitos täytti kaikki ympäristöluvassa neljännesvuosikeskiarvoina annetut puhdistusvaatimukset jätevedenpuhdistuksen suhteen. Pohjavedenoton ottomäärän kaikkien kuukausittaisten (yhteensä 96 kpl/v) seurantapisteiden tulokset täyttivät lupamääräysten ehdot.

1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittämiseen vaikuttavat seikat

Talousarvioon 2024 on kirjattu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen keskeisimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit, joiden toteutumista on arvioitu yhdenmukaisesti kaupunkikonsernissa osavuosiraportissa 1.1.-30.6.2024 sekä tässä tilinpäätöksessä. Vuonna 2024 talousarviossa mainituista merkittävimmistä riskeistä osittain realisoituneena voidaan pitää tiettyjen sähkö- ja IT-komponenttien edelleen pitkiä toimitusaikoja. Riski vesihuoltoinfrastruktuuriin vaikuttamisesta on kasvanut vuoden 2024 aikana. Riskiarvion riskejä ja riskiluokkia on vuoden 2024 aikana päivitetty tilanteen muutosten mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarviossa on huomioitu kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjelmistoa hyödyntäen vuosittain päivitetävät strategisten, taloudellisten ja vahinkoriskien riskiarviot. Operatiivisia ja toiminnallisia riskejä on vuonna 2024 päivitetty erillisellä vesihuollon riskienhallintaohjelmistolla. Varautumista tehostettiin mm. varavoiman lisäämisellä sekä aitauksia ja lukituksia parantamalla. Tarve varautumisen ja kohteiden suojaamisen tehostamiseen on edelleen kasvava.



1.8. Kajaanin Vesi -liikelaitoksen vesihuoltopalveluiden hintataso, tehokkuus, laatu ja kannattavuus

Kajaanin Vesi -liikelaitos päivitti hinnastoaan vuoden 2024 alusta. Käyttö- ja perusmaksuja korotettiin kokonaisvaikutukseltaan noin 4,3 %. Jätevesimaksuihin painottuneissa korotuksissa huomioitiin vesihuoltopalveluiden tuotantokustannuksissa tapahtuneet muutokset, myynnin määrän vähentyminen sekä jätevedenpuhdistamon saneerausinvestointiin varautuminen. Seuraavaan taulukkoon on koottu Vesihuoltolain 20 c §:n mukaisesti Kajaanin Vesi -liikelaitoksen hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2020–2024.

KAJAANIN VESI -LIIKELAITOS TUNNUSLUKUJA

| Tunnusluvut 31.12. | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Verkostoon pumpattu vesimäärä (m ³ /a) | 2 472 998 | 2 479 393 | 2 365 089 | 2 160 024 | 2 249 321 |
| Laskutettu vesimäärä (m ³ /a) | 1 962 118 | 2 011 458 | 1 888 260 | 1 824 124 | 1 860 894 |
| Käsiteltäväksi johdettu jätevesimäärä (sis.ohitukset) (m ³ /a) | 3 922 033 | 3 573 805 | 3 296 408 | 3 253 957 | 3 200 991 |
| Laskutettu jätevesimäärä (m ³ /a) | 1 932 943 | 1 898 253 | 1 774 431 | 1 743 688 | 1 762 782 |
| Vesijohtoverkostoon liittynyt asukasmäärä (as) | 33 330 | 32 484 | 32 175 | 32 330 | 32 361 |
| Jätevesiviemäriverkostoon liittynyt asukasmäärä (as) | 30 564 | 29 917 | 29 606 | 29 772 | 29 804 |
| Vesijohtorunkoverkoston pituus (km) | 529 | 527 | 527 | 527,6 | 527,6 |
| Jätevesirunkoverkoston pituus (km) | 265 | 265 | 265 | 263,6 | 263,6 |
| Laatuvaatimukset täyttävä talousvedenlaatu % | 100 | 100 | 98,7 | 100 | 97,2 |
| Laskuttamattoman talousveden osuus (tai hukkavesi) % | 21,2 | 18,9 | 20,2 | 15,6 | 17,3 |
| Vesijohtoverkoston uusiutumisaika v | 114,8 | 148,9 | 135,8 | 396,7 | 173,6 |
| Putkirikkojen määrä vesijohtoverkosto/verkostopituus (kpl/km vuosi) | 0,01 | 0,01 | 0,02 | 0,02 | 0,01 |
| Veden ominaiskäyttö, Kotitalouksien veden käyttö (l/as/vrk) | 149,4 | 156 | 147 | 141,9 | 144,6 |
| Jätevedenpuhdistuksen lupaehtojen täyttyminen % | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |
| Puhdistamattoman jäteveden ohitukset % | 0,05 | 0,31 | 0,31 | 0,39 | 0,61 |
| Laskuttamattoman jäteveden osuus % | 50,7 | 46,9 | 46,2 | 46,4 | 45,5 |
| Jätevesijohtoverkoston uusiutumisaika v | 176,7 | 116,2 | 284,6 | 181,8 | 209,2 |
| Investonnit yhteensä (€) | 3 353 541 | 2 684 601 | 2 944 286 | 2 351 561 | 2 736 227 |
| Omistajatuloutus (€) | 1 200 000 | 1 200 000 | 1 200 000 | 1 200 000 | 785 636 |
| Käyttömaksu, talousvesi, €/m ³ (sis. alv) | 1,35 | 1,4 | 1,48 | 1,6 | 1,62 |
| Käyttömaksu, jätevesi, €/m ³ (sis. alv) | 2,49 | 2,53 | 2,59 | 2,68 | 2,92 |
| Toiminnan tuotot/toiminnan kulut % | 209,3 | 222,7 | 209,3 | 211,6 | 203,9 |
| Käytön ja ylläpidon omakustannushinta, €/m ³ | 0,92 | 0,9 | 0,94 | 1,02 | 1,1 |
| Tuloutus suhteessa liikevaihtoon % | 16 | 15,7 | 16 | 15,6 | 9,7 |
| Investoinnit/poistot | 1,83 | 1,43 | 1,45 | 1,16 | 1,44 |
| Investointien tulorahoitus % | 82 | 110 | 93 | 122 | 123 |
| Omistajan tuki investointikustannuksiin/kokon.investoinnit % | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Sijoitetun pääoman tuotto (%) | 8 | 7,7 | 6,8 | 6,2 | 7,52 |
| Omakotitalon vertailuhinta, VVY:n laskentaperusteella, €/m ³ | 5,28 | 5,38 | 5,53 | 5,76 | 5,98 |



2 Talousarvion toteutumisvertailu

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa liikelaitoksen johtaja.

| Sitova tavoite | Tavoite 2024 | Toteutunut 2024 | Tila |
|----------------|---|-----------------|--------------|
| Tuottovaatimus | Peruspääoman korko 4 % (785 636 €). | 785 636 €. | Toteutuu |
| Investoinnit | Vuosittaiset normaalit korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit katetaan tulorahoituksella. | 2 736 228 €. | Toteutuu |

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen


| Toiminnallinen tavoite | Mittari | Tavoite 2024 | Toteutunut 2024 | Tila |
|------------------------|--|--------------|-----------------|-----------------------|
| Toimitusvarmuus | Vedenjakelun suunnitelmattomat käyttökatkokset, tuntia/asukas/vuosi | 0,05 | 0,071 | Toteutuu osittain |
| Talousveden laatu | Laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävä vedenlaatu, % virallisen valvonnan näytteistä | 100 | 100 | Toteutuu |

Kestävä kehitys

| | | | | |
|---|--|------|------------------------------|-----------------------|
| Jäteveden ympäristökuorman minimointi | Laitoksen lupa-arvojen saavuttamisaste, % | 100 | 83,3 % (20/24 kpl näytteitä) | Toteutuu osittain |
| Jäteveden ympäristökuorman minimointi | Ohitusindeksi, Jätevedenpuhdistamon ohitusten osuus, % | 0 | 0 | Toteutuu |
| Ylimääräisen pumppauksen ja käsittelyn minimointi | Laskuttamattoman talousveden osuus pumpatusta vedestä, % | 17,5 | 17,3 | Toteutuu |
| Ylimääräisen pumppauksen ja käsittelyn minimointi | Vuotoveden osuus jätevesistä, % | 40 | 45,5 | Toteutuu osittain |



Lapset ja nuoret

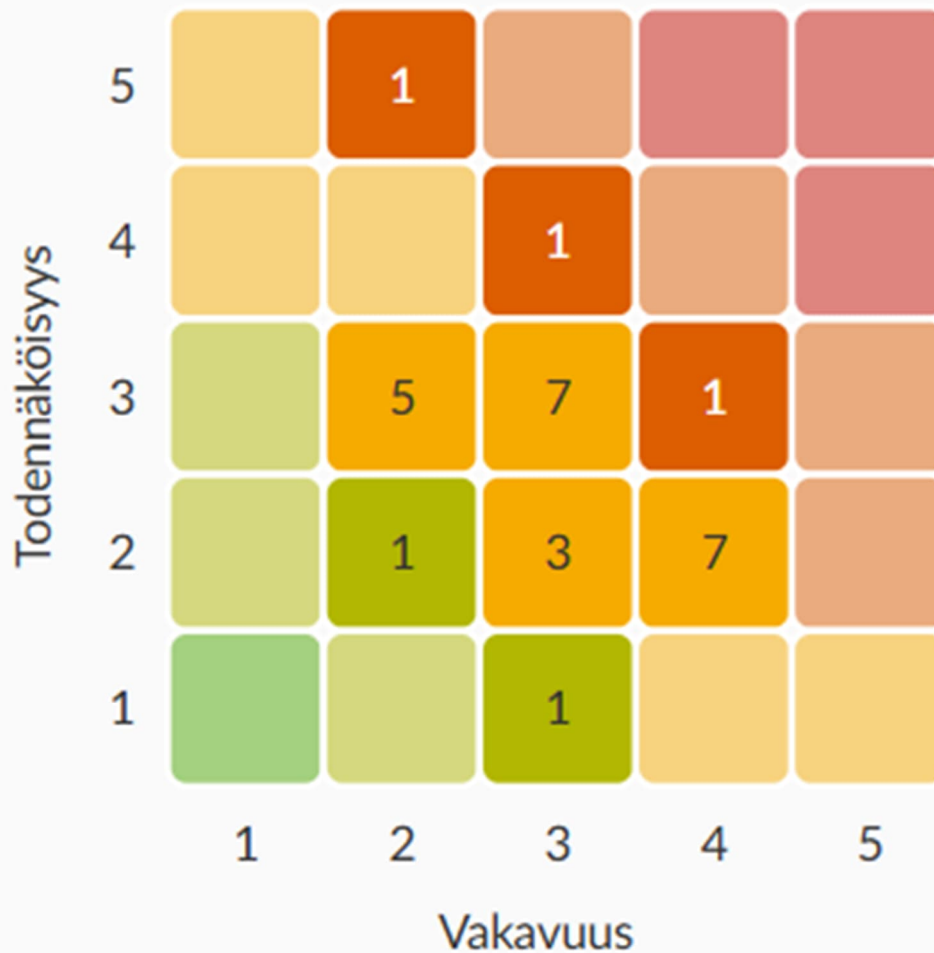
| | | | | |
|---|---|------|------|---|
| Harjoittelupaikkojen ja oppimismahdollisuuksien tarjoaminen | Harjoittelu- ja työssäoppimapaikkoja, htv/vuosi | 0,85 | 0,94 | Toteutuu  |
|---|---|------|------|---|



2.2 Riskien hallinta

| | |
|---------|--|
| 20 – 25 | Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia. |
| 10 – 16 | Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta. |
| 4 – 9 | Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava. |
| 1 – 4 | Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä. |

Riskikartta





| Kohde | Riskialue | Riski | RL |
|-------------------------------|-----------------------------|---|----|
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.4.1. Vahinkoriskit | Vesihuollon fyysiseen infrastruktuuriin tahallinen vaikuttaminen | 12 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.3.1. Operatiiviset riskit | Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. | 12 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.2.1. Taloudelliset riskit | Kajaanin veden palveluja myydään tappiolla tai ilman katetta. | 10 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.1.1. Strategiset riskit | Laajennetaan vastuu- tai toiminta-aluetta ilman riittävää ennako valmistelua. | 9 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.4.1. Vahinkoriskit | Yllättävät luonnonilmiöt (myrskyt ja rankkasateet). | 9 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.2.1. Taloudelliset riskit | Myyntivolyymien vähentyminen josta seuraa tulojen supistuminen. | 9 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.3.1. Operatiiviset riskit | Kriittisten varaosien tai tarvikkeiden saatavuusongelmat. | 9 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.1.1. Strategiset riskit | Liian laaja (/suppea) perustehtävän määrittely. | 9 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.2.1. Taloudelliset riskit | Hintariski: Materiaalin tai ostopalvelun hinnan nousu | 9 |
| Liikelayokset > Kajaanin vesi | 2.1.1. Strategiset riskit | Lietteen jatkokäsittelyn kustannustason kohtuuton nousu. | 9 |



2.3 Sisäinen valvonta

| Valvonnan kohde | Toimenpiteet | Toteutunut 2024 |
|-----------------------------|--|--|
| Sopimushallinta | Saapuneiden laskujen sopimuksenmukaisuuden tarkastaminen: voimassaolo, sopimusehdot. Asiakassopimusten ajantasaisuuden tarkistaminen: allekirjoitettu sopimus, liitoslausunto. | Toteutunut pääsääntöisesti. Tarkistettu: allekirjoitettu sopimus liitoslausuntoineen puuttuu noin 2,6 %:sta käyttöpaikoista. Päivitys jatkuu. |
| Tietohallinto ja tietoturva | Kajaanin Veden omien järjestelmien käyttövaltuuksien ja -oikeuksien läpikäynti ja tarkistaminen: henkilökohtaiset käyttäjätunnukset ja salasana. Tietosuojaselosteiden ajantasaisuuden tarkistaminen. | Tarkastettu: henkilökohtaiset käyttäjätunnukset ja salasanat käytössä. Tietosuojaselosteet ajan tasalla (osin tietosuojavastaavan tarkistettavana). |
| Talousraportointi | Talousraportointi johtokunnan jäsenille talousraportointi kuukausittain, käsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa. | Toteutunut. |
| Henkilöstöasiat | Kehityskeskustelut käyty kesäkuun loppuun mennessä. | Kehityskeskustelut käyty 100 %:sti, 65 %:sti tavoiteaikataulussa. |

| Kajaanin Vesi | TP 2023 | TP 2024 |
|-----------------------------|---------|---------|
| Yhteensä (Henkilöstö, htv2) | 19,0 | 19,1 |



2.4 Talousarvion toteuma, tuloslaskelma ja investointiosa

Tuloslaskelma

Talousarvion toteutumisvertailu / tuloslaskelmaosa sisältää sisäiset sekä ulkoiset tuotot ja kulut

| Nimi | Alkuperäinen TA 2024 | TA-muutokset | Muutettu TA 2024 | 2024 | Poikkeama | Poikkeama % |
|---|----------------------|--------------|---------------------|---------------------|-------------------|---------------|
| Liikevaihto | 7 991 947,00 | 0,00 | 7 991 947,00 | 8 123 505,00 | 131 558,00 | 1,65% |
| Liiketoiminnan muut tuotot | 7 926,00 | 0,00 | 7 926,00 | 19 155,58 | 11 229,58 | 141,68% |
| Materiaalit ja palvelut | -2 673 172,00 | 0,00 | -2 673 172,00 | -2 574 945,65 | 98 226,35 | -3,67% |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | -1 197 050,00 | 0,00 | -1 197 050,00 | -1 184 885,38 | 12 164,62 | -1,02% |
| Palvelujen ostot | -1 476 122,00 | 0,00 | -1 476 122,00 | -1 390 060,27 | 86 061,73 | -5,83% |
| Henkilöstökulut | -1 285 524,86 | 0,00 | -1 285 524,86 | -1 275 549,92 | 9 974,94 | -0,78% |
| Poistot ja arvonalentumiset | -1 913 041,46 | 0,00 | -1 913 041,46 | -1 896 243,23 | 16 798,23 | -0,88% |
| Suunnitelman mukaiset poistot | -1 913 041,46 | 0,00 | -1 913 041,46 | -1 896 243,23 | 16 798,23 | -0,88% |
| Arvonalentumiset | | 0,00 | | | 0,00 | |
| Liiketoiminnan muut kulut | -116 860,00 | 0,00 | -116 860,00 | -143 656,53 | -26 796,53 | 22,93% |
| Liikelylijäämä (-alijäämä) | 2 011 274,68 | 0,00 | 2 011 274,68 | 2 252 265,25 | 240 990,57 | 11,98% |
| Rahoitustuotot ja -kulut | -785 636,00 | 0,00 | -785 636,00 | -770 940,62 | 14 695,38 | -1,87% |
| Korkotuotot | | 0,00 | | 933,02 | 933,02 | |
| Muut rahoitustuotot | | 0,00 | | 13 762,36 | 13 762,36 | |
| Korvaus peruspääomasta | -785 636,00 | 0,00 | -785 636,00 | -785 636,00 | 0,00 | 0,00% |
| Muut rahoituskulut | | 0,00 | | | 0,00 | |
| Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä | 1 225 638,68 | 0,00 | 1 225 638,68 | 1 481 324,63 | 255 685,95 | 20,86% |
| Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia | 1 225 638,68 | 0,00 | 1 225 638,68 | 1 481 324,63 | 255 685,95 | 20,86% |
| Tilikauden ylijäämä (alijäämä) | 1 225 638,68 | 0,00 | 1 225 638,68 | 1 481 324,63 | 255 685,95 | 20,86% |



Investointiosa

| | Alkup.TA koko vuosi | MTA koko vuosi | Toteuma kum | Jäljellä MTA |
|-----------------------------------|---------------------|----------------|---------------|--------------|
| Rakennukset | | | | |
| Talonrakennus uushankinta | 0 | 0 | -712 789,79 | 712 789,79 |
| Vesilaitos rakentaminen | | | | |
| Talovesiverkoston rakentaminen | | | -96 716,38 | 96 716,38 |
| Vedenottamot rakentaminen | | | | |
| Vesisäiliöt rakentaminen | | | | |
| Vesilaitos saneeraus | | | | |
| Talovesiverkoston saneeraus | -1 303 000,00 | -953 000,00 | -808 055,19 | -144 944,81 |
| Vedenottamot saneeraus | -60 000,00 | -60 000,00 | -42 682,69 | -17 317,31 |
| Vesisäiliöt saneeraus | -192 000,00 | -242 000,00 | -75 659,55 | -166 340,45 |
| Viemärlaitos rakentaminen | | | | |
| Jätevesiverkoston rakentaminen | | | | |
| Jätevedenpuhdistamot rakentaminen | 0 | 0 | -114 016,84 | 114 016,84 |
| Viemärlaitos saneeraus | | | | |
| Rahoitusosuudet | 0 | 0 | 36 100,86 | -36 100,86 |
| Jätevesiverkoston saneeraus | -642 000,00 | -642 000,00 | -631 582,04 | -10 417,96 |
| Jätevedenpumppaamot saneeraus | -180 000,00 | -120 000,00 | -113 579,11 | |
| Jätevedenpuhdistamot saneeraus | -1 130 000,00 | -730 000,00 | | -730 000,00 |
| Koneet ja kalusto yhteensä | -15 000,00 | -15 000,00 | -177 246,19 | -150 124,56 |
| Aineettomat oikeudet | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| Investoinnit yhteensä | -3 522 000,00 | -2 762 000,00 | -2 736 226,92 | -331 722,94 |



3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

| | 1-12/2024 | 1-12/2023 |
|--|---------------|---------------|
| Liikevaihto | 8 123 505,00 | 7 694 302,77 |
| Liiketoiminnan muut tuotot | 19 155,58 | 9 612,25 |
| Materiaalit ja palvelut | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | | |
| Ostot tilikauden aikana | -1 184 885,38 | -1 076 239,61 |
| Palvelujen ostot | -1 390 060,27 | -2 280 148,53 |
| Henkilöstökulut | | |
| Palkat ja palkkiot | -1 046 795,41 | -1 027 391,24 |
| Henkilösivukulut | | |
| Eläkekulut | -200 380,12 | -199 450,77 |
| Muut henkilösivukulut | -28 374,39 | -36 620,95 |
| Poistot ja arvonalentumiset | | |
| Suunnitelman mukaiset poistot | -1 896 243,23 | -2 028 667,48 |
| Arvonalentumiset | -1 896 243,23 | -6 426,96 |
| Liiketoiminnan muut kulut | -143 656,53 | -102 239,34 |
| Liikelyljäämä (-alijäämä) | 2 252 265,25 | 2 022 969,75 |
| Rahoitustuotot ja -kulut | | |
| Korkotuotot | 933,02 | 1 266,53 |
| Muut rahoitustuotot | 13 762,36 | 11 567,89 |
| Korvaus peruspääomasta | -785 636,00 | -957 042,06 |
| Muut rahoituskulut | -770 940,62 | -243 031,95 |
| Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä | 1 481 324,63 | 835 730,16 |
| Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia | 1 481 324,63 | 835 730,16 |
| Tilikauden ylijäämä (alijäämä) | 1 481 324,63 | 835 730,16 |
| LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT | 2024 | 2023 |
| Sijoitetun pääoman tuotto, % | 7,52 | 6,18 |
| Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % | 7,52 | 6,18 |
| Voitto, % | 18,24 | 10,86 |

Tunnuslukujen selitykset

Sijoitetun pääoman tuotto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + muille maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + sijoitettu koroll. Vierapääoma + poistoero ja vap.eht. Varaukset)

Kunnan sijoittama pääoman tuotto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + lainat kunnalta + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen varauksia / liikevaihto)



3.2 Rahoituslaskelma

| | 1-12/2024 | | 1-12/2023 | |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Toiminnan rahavirta | | | | |
| Liikelyijäämä (-alijäämä) | 2 252 265,25 | | 2 022 969,75 | |
| Poistot ja arvonalentumiset | 1 896 243,23 | | 2 035 094,44 | |
| Rahoitustuotot ja -kulut + (-) | -770 940,62 | | -1 187 239,59 | |
| Tulorahoituksen korjauserät | 0,00 | 3 377 567,86 | 0,00 | 2 870 824,60 |
| Investointien rahavirta | | | | |
| Investointimenot | -2 772 327,78 | | -2 350 560,73 | |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin | 36 100,86 | -2 736 226,92 | 0,00 | -2 350 560,73 |
| Toiminnan ja investointien rahavirta | | 641 340,94 | | 520 263,87 |
| Rahoituksen rahavirta | | | | |
| Antolainauksen muutokset | | | | |
| Antolainasaamisten vähennys | 0,00 | 0,00 | 4 137,42 | 4 137,42 |
| Lainakannan muutokset | | | | |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä | 0,00 | | 0,00 | |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Oman pääoman muutokset | | 0,00 | | 0,00 |
| Muut maksuvalmiuden muutokset | | | | |
| Vaihto-omaisuuden muutos | 0,00 | | 0,00 | |
| Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä | -2 489 378,44 | | -2 466 056,18 | |
| Saamisten muutos | -146 006,59 | | 101 035,10 | |
| Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä | 1 420 907,29 | | 1 661 191,88 | |
| Korottomien velkojen muutos | 486 233,46 | -728 244,28 | 180 766,44 | -523 062,76 |
| Rahoituksen rahavirta | | -728 244,28 | | -518 925,34 |
| Rahavarojen muutos | | -86 903,34 | | 1 338,53 |
| Rahavarojen muutos | | | | |
| Rahavarat 31.12. | 30 579,63 | | 117 482,97 | |
| Rahavarat 1.1. | 117 482,97 | -86 903,34 | 116 144,44 | 1 338,53 |

| LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT | 2024 | 2023 |
|---|--------|--------|
| Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 € | | |
| Investointien tulorahoitus, % | 123,44 | 122,13 |
| Laskennallinen lainanhoitokate | ∞ | ∞ |
| Lainanhoitokate | ∞ | ∞ |
| Kassan riittävyys, pv | 1,48 | 5,96 |
| Quick ratio | 1,99 | 2,34 |
| Current ratio | 1,99 | 2,34 |



Tunnuslukujen selitykset

Investointien tulorahoitus %

= $100 * (\text{yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{poistot ja arvonalentumiset} - \text{tuloverot}) /$
investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus %

= $100 * (\text{yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{poistot ja arvonalentumiset} - \text{tuloverot}) /$
investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset

Lainanhoitokate

= $(\text{yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{poistot ja arvonalentumiset} + \text{korkokulut}) /$

Tunnuslukujen selitykset

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

= $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{poistot ja arvonalentumiset} - \text{tuloverot}) /$ investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyyspäivinä. Tunnusluku ilmaisee, monenka päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuuttaa mm. yhdystilin käyttö. Liikelaitoksen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään taseryhmässä *Saamiset kunnalta*, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja.

Quick ratio

= $(\text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusarvopaperit} + \text{lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken.

Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= $(\text{vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahoitusarvopaperit} + \text{rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen.

Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1



3.3 Tase

| VASTAAVAA | 1-12/2024 | 1-12/2023 | VASTATTAVAA | 1-12/2024 | 1-12/2023 |
|---|----------------------|----------------------|---|----------------------|----------------------|
| A PYSYVÄT VASTAAVAT | 31 101 273,95 | 30 261 290,26 | A OMA PÄÄOMA | 30 889 240,44 | 29 407 915,81 |
| I Aineettomat hyödykkeet | 0,00 | 0,00 | I Peruspääoma | 19 640 900,81 | 19 640 900,81 |
| 1. Aineettomat oikeudet | 0,00 | 0,00 | IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) | 9 767 015,00 | 8 931 284,84 |
| II Aineelliset hyödykkeet | 30 955 531,07 | 30 115 547,38 | V Tilikauden ylijäämä (alijäämä) | 1 481 324,63 | 835 730,16 |
| 1. Maa- ja vesialueet | 284 901,98 | 281 443,65 | E VIERAS PÄÄOMA | 8 715 368,82 | 6 808 228,07 |
| 2. Rakennukset | 4 165 986,64 | 4 425 297,74 | I Pitkäaikainen | 4 441 561,19 | 4 259 038,14 |
| 3. Kiinteät rakenteet ja laitteet | 24 606 662,52 | 23 876 315,71 | 8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä | 233 402,02 | 198 811,57 |
| 4. Koneet ja kalusto | 914 287,31 | 1 074 886,84 | 9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat | 4 208 159,17 | 4 060 226,57 |
| 6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | 983 692,62 | 457 603,44 | II Lyhytaikainen | 4 273 807,63 | 2 549 189,93 |
| III Sijoitukset | 145 742,88 | 145 742,88 | 6. Saadut ennakot | 121,41 | 0,00 |
| 4. Muut saamiset | 145 742,88 | 145 742,88 | 7. Ostovelat | 699 454,39 | 273 346,34 |
| C VAIHTUVAT VASTAAVAT | 8 503 335,31 | 5 954 853,62 | 8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä | 3 058 452,46 | 1 672 135,62 |
| I Vaihto-omaisuus | | 0,00 | 9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat | 283 407,53 | 370 919,86 |
| 1. Aineet ja tarvikkeet | | 0,00 | 10. Siirtovelat | 232 371,84 | 232 788,11 |
| II Saamiset | 8 472 755,68 | 5 837 370,65 | VASTATTAVAA YHTEENSÄ | <u>39 604 609,26</u> | <u>36 216 143,88</u> |
| Lyhytaikaiset saamiset | 8 472 755,68 | 5 837 370,65 | | | |
| 1. Myyntisaamiset | 2 323 823,60 | 2 172 360,55 | | | |
| 3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä | 6 144 747,14 | 3 655 368,70 | | | |
| 4. Muut saamiset | 0,00 | 840,00 | | | |
| 5. Siirtosaamiset | 4 184,94 | 8 801,40 | | | |
| IV Rahat ja pankkisaamiset | 30 579,63 | 117 482,97 | | | |
| VASTAAVAA YHTEENSÄ | <u>39 604 609,26</u> | <u>36 216 143,88</u> | | | |

| LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT | 2024 | 2023 |
|--|--------|-------|
| Omavaraisuusaste, % | 77,99 | 81,20 |
| Suhteellinen velkaantuneisuus, % | 107,03 | 88,37 |
| Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 € | 11 248 | 9 767 |
| Lainakanta 31.12., 1 000 € | 0 | 0 |
| Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 € | | |
| Lainasaamiset 31.12., 1 000 € | 0 | 0 |

Taseen tunnuslukujen selitykset

Omavaraisuusaste %

= 100 * (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko omapääoma - saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

3.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Kajaanin Vesi- liikelaitoksen johtokunta allekirjoittaa Kajaanin Vesi- liikelaitoksen tilinpäätöksen 2024 ja päättää, että tilikauden ylijäämä 1 481 324,63 euroa kirjataan Kajaanin Vesi- liikelaitoksen taseeseen oman pääoman tilikauden yli-/alijäämätilille.

Kajaanin Vesi- liikelaitoksen johtokunta esittää Kajaanin Vesi- liikelaitoksen tilinpäätöksen 2024 Kajaanin kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.



4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kajaanin kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Alle 10.000 euron hankinnat pois lukien vesi- ja jätevesimittarit, on kirjattu vuosikuluksi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto ja muut varsinaisen toiminnan tuotot

| | 2024 | 2023 |
|----------------------------|---------------------|---------------------|
| Käyttömaksut | 6 282 907,91 | 5 916 081,50 |
| Perusmaksut | 1 621 045,63 | 1 597 392,58 |
| Muut Palvelut | 219 551,46 | 180 828,69 |
| Liikevaihto | 8 123 505,00 | 7 694 302,77 |
| Liiketoiminnan muut tuotot | 7 918,14 | 5 227,65 |
| Avustukset | 11 237,44 | 4 384,60 |
| Tuotot yhteensä | 8 142 660,58 | 7 703 915,02 |

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua Kajaanin kaupungin poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioitujen poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

| | Poisto-aika vuotta | Poisto- menetelmä |
|---|-----------------------|------------------------|
| Aineettomat hyödykkeet | | |
| Tietokoneohjelmat | 3 | tasapoisto |
| Muut aineettomat oikeudet | 5 | tasapoisto |
| Muut pitkävaikutteiset menot | 5 | tasapoisto |
| Aineelliset hyödykkeet | | |
| Rakennukset | 15 - 40 | tasapoisto |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet | 15 - 30 | tasapoisto |
| Koneet ja kalusto | 3-10 | tasapoisto |
| Muut aineelliset hyödykkeet, luonnonvarat | | Käytön mukainen poisto |

Tuloutus kaupungille

| | 2024 | 2023 |
|----------------------|-------------------|---------------------|
| Peruspääoman korko | | 242 957,94 |
| Tuloutus ylijäämistä | 785 636,00 | 957 042,06 |
| Yhteensä | 785 636,00 | 1 200 000,00 |



4.3 Taseen liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat 31.12.2024

| Alineettomat ja alineelliset hyödykkeet | Aineettomat hyödykkeet | | Aineelliset hyödykkeet | | | | | Sijoitukset Muut saamiset | Yhteensä |
|---|------------------------|--------------------|------------------------|--------------------------------|-------------------|--|-----------------------------------|------------------------------|----------|
| | Aineettomat oikeudet | Maa- ja vesialueet | Rakennukset | Kiinteät rakenteet ja laitteet | Koneet ja kalusto | Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | Palautuskelpoiset liittymismaksut | | |
| Polstamaton hankintameno 1.1 | 0,00 | 281 443,65 | 4 425 297,74 | 23 876 315,71 | 1 074 886,84 | 457 603,44 | 145 742,88 | 30 261 290,26 | |
| Usaykset tilikauden aikana | | 6 613,54 | | 1 904 914,69 | 14 597,44 | 846 202,11 | | 2 772 327,78 | |
| Rahoitusosuudet tilikaudella | | | | | | -36 100,86 | | -36 100,86 | |
| Vähennykset tilikauden aikana | | | | | | | | 0,00 | |
| Siirrot erien välillä | | -3 155,21 | | 284 012,07 | | -284 012,07 | | -3 155,21 | |
| Tilikauden poisto | | | -262 466,31 | -1 458 579,95 | -175 196,97 | | | -1 896 243,23 | |
| Arvonlennukset ja niiden palautukset | | | 3 155,21 | | | | | 3 155,21 | |
| Polstamaton hankintameno 31.12. | 0,00 | 284 901,98 | 4 165 986,64 | 24 606 662,52 | 914 287,31 | 983 692,62 | 145 742,88 | 31 101 273,95 | |
| Arvonkorotukset / alennukset | | | | | | | | 0,00 | |
| Kirjanpitoarvo 31.12. | 0,00 | 284 901,98 | 4 165 986,64 | 24 606 662,52 | 914 287,31 | 983 692,62 | 145 742,88 | 31 101 273,95 | |

Maa- ja vesialueiden erittely

| | 2024 | 2023 |
|------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Maa- ja vesialueet | | |
| Kiinteistöjen liittymismaksut | 175 848,70 | 179 003,91 |
| Muut maa- ja vesialueet | 102 439,74 | 102 439,74 |
| Maa- ja vesialueet yhteensä | 278 288,44 | 281 443,65 |

Vaihtuvat vastaavat 31.12.2023

Saamisten erittely

| | 2024 | 2024 | 2023 | 2023 |
|--------------------------|---------------|---------------------|---------------|---------------------|
| | Pitkäaikaiset | Lyhytaikaiset | Pitkäaikaiset | Lyhytaikaiset |
| Saamiset tytäryhteisöltä | | | | |
| Myyntisaamiset | 0,00 | 297 182,32 | 0,00 | 275 878,63 |
| Lainasaamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Muut saamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Siirtosaamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Yhteensä | 0,00 | 297 182,32 | 0,00 | 0,00 |
| Saamiset kunnalta | | | | |
| Myyntisaamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Lainasaamiset | 0,00 | 6 144 747,14 | 0,00 | 3 655 368,70 |
| Muut saamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Siirtosaamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Yhteensä | 0,00 | 6 144 747,14 | 0,00 | 3 655 368,70 |
| Saamiset muilta | | | | |
| Myyntisaamiset | 0,00 | 2 026 641,28 | 0,00 | 1 896 481,92 |
| Lainasaamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Muut saamiset | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 840,00 |
| Siirtosaamiset | 0,00 | 4 184,94 | 0,00 | 8 801,40 |
| Yhteensä | 0,00 | 2 030 826,22 | 0,00 | 2 182 001,95 |
| Saamiset yhteensä | 0,00 | 8 472 755,68 | 0,00 | 5 837 370,65 |

*Tarkennettu 2023 lyhytaikaisten saamisten erittely vastaamaan taselaskelmaa

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

| | 2024 | 2023 |
|-----------------------------------|-----------------|------------------|
| Lyhytaikaiset siirtosaamiset | | |
| Kela, korvaus työterveyshuollosta | 4 184,94 | 60 000,00 |
| yhteensä | 4 184,94 | 60 000,00 |



4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

| Oma pääoman erittely | | 2024 | 2023 |
|---------------------------------|--|----------------------|----------------------|
| Peruspääoma 1.1. | | 19 640 900,81 | 19 640 900,81 |
| Lisäykset | | 0,00 | 0,00 |
| Vähennykset | | 0,00 | 0,00 |
| Peruspääoma 31.12. | | 19 640 900,81 | 19 640 900,81 |
| Edellisten tilikausien ylijäämä | | 9 767 015,00 | 8 931 284,84 |
| Tilikauden ylijäämä | | 0,00 | 835 730,16 |
| Yhteensä | | 29 407 915,81 | 29 407 915,81 |

| Vieras pääoma | | 2024 | 2024 | 2023 | 2023 |
|-------------------------------|--|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| | | Pitkäaikaiset | Lyhytaikaiset | Pitkäaikaiset | Lyhytaikaiset |
| Velat tytäryhteisöille | | | | | |
| Pääomalaivat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Lainat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Saadut ennakot | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Ostovelat | | 0,00 | 64 786,51 | 0,00 | 62 448,03 |
| Muut velat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Siirtovelat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Yhteensä | | 0,00 | 64 786,51 | 0,00 | 69 593,72 |
| Velat kuntayhtymille | | | | | |
| Pääomalaivat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Saadut ennakot | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Ostovelat | | 0,00 | 17,57 | 0,00 | 51,18 |
| Muut velat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Siirtovelat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Yhteensä | | 0,00 | 17,57 | 0,00 | 51,18 |
| Velat kunnalle | | | | | |
| Lainat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Ostovelat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Muut velat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Yhteensä | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Velat muille | | | | | |
| Pääomalaivat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Lainat | | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Saadut ennakot | | 0,00 | 121,41 | 0,00 | 0,00 |
| Ostovelat | | 0,00 | 634 650,31 | 0,00 | 210 847,13 |
| Muut velat | | 0,00 | 283 407,53 | 0,00 | 370 919,86 |
| Siirtovelat | | 0,00 | 3 290 824,30 | 0,00 | 1 904 923,73 |
| Yhteensä | | 3 599 183,76 | 4 209 003,55 | 3 599 183,76 | 2 486 690,72 |
| Vieras pääoma yhteensä | | 4 259 038,14 | 4 273 807,63 | 4 259 038,14 | 2 556 335,62 |

| Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät | | 2024 | 2023 |
|--|--|-------------------|-------------------|
| Lomapalkkajaksotus | | 197 046,74 | 214 008,89 |
| Siirtovelat yhteensä | | 197 046,74 | 214 008,89 |

4.3.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

| | 2024 | 2023 |
|--------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Leasingvastuut | | |
| Seuraavalla tilikaudella maksettavat | 82 452,00 | 117 165,78 |
| Myöhemmin maksettavat | 50 786,33 | 122 125,55 |
| Yhteensä | 133 238,33 | 239 291,33 |

4.3.4 Ympäristöasiat

| | 2024 | 2023 |
|------------------------|---------------------|---------------------|
| Ympäristötuotot | | |
| Viemärlaitoksen tuotot | 5 094 404,35 | 4 753 323,48 |
| Ympäristökulut | | |
| Viemärlaitoksen kulut | -3 336 499,77 | -3 366 361,48 |
| Ympäristö netto | 1 757 904,58 | 1 386 962,00 |



Pysyviin vastaaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja, tasearvo 31.12.

| | 2024 | 2023 |
|--|----------------------|----------------------|
| Maa-alueet | | |
| Jätevedenpuhdistamon maa-alue | 51 983,36 | 51 983,36 |
| Rakennukset | | |
| Viemärlaitoksen rakennukset | 2 180 243,72 | 2 243 504,57 |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet | | |
| Viemärlaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet | 10 984 686,93 | 10 686 782,03 |
| Aktivoidut ympäristökulut yhteensä | 13 216 914,01 | 12 982 269,96 |

4.3.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

| | 2024 | 2023 |
|--|---------------------|---------------------|
| Henkilöstön määrä 31.12. (htv2) | | |
| Yhteensä | 19,10 | 19,00 |
| Henkilöstökulut | | |
| Tuloslaskelman henkilöstökulut | | |
| Maksetut palkat | 1 048 159,08 | 1 023 088,96 |
| Henkilöstökorvaukset | -1 363,67 | -4 302,28 |
| Palkat ja palkkiot yhteensä | 1 046 795,41 | 1 027 391,24 |
| Eläkekulut | 200 380,12 | 199 450,77 |
| Muut henkilösivukulut | 28 374,39 | 36 620,95 |
| Tuloslaskelman henkilöstökulut yhteensä | 1 275 549,92 | 1 263 462,96 |
| Aktivoidut henkilöstökulut yhteensä | 0,00 | 0,00 |



5 Kirjanpitokirjat ja tositelajit

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Konsernikirjanpito

TOSITELAJIT

Kirjanpito

| | |
|-----------|--|
| AKT | Aktivoinnit |
| ALV | ALV-maksuajo |
| AS | Alkusaldo |
| ML | Matkalaskut |
| MU | Muistiotositteet |
| KOM2 | KOM kirjaukset kirjanpito |
| PA | Palkat |
| Pankki | Pankkitositteet |
| RA | Rahoituslaskelman ulkopuolinen |
| VY1 - VY5 | Vaiheen 1 - 5 vyörytysten tositenumero |
| VYP | Vyörytysten peruutusosite |
| XAS | Kirjanpidon konversio |
| ZJA | Automaattisen raportoinnin jaksotustositteet |
| INW | Inworks vesilaskutus |
| MREPORT | Mreporting |

Myyntireskontra

| | |
|---------|--|
| AMK | Manuaaliset kohdistukset |
| AMS | Manuaaliset suoritukset |
| HYV | Hyvitysten palautus |
| KL | Korkolasku |
| LT | Luottotappiokirjaus |
| MKM | Myyntireskontran kohdistustapahtumat maksutosite |
| MKP | Myyntireskontran kohdistustapahtumat päätöstositteet |
| PSU | Perintä toimeksiantoliittymä |
| VII | Viitesuoritukset |
| XMY | Myre-konversio |
| 10 - 99 | Laskulajit 10-99 |

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSTAPA

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä

Sähköisessä järjestelmässä

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä



Ostoreskontra

| | | |
|-----|--|----------------------------|
| JA | Jaksotustosite | Sähköisessä järjestelmässä |
| OL | Ostolaskut | Sähköinen arkistointi |
| OM | Ostoreskontran maksut | Sähköinen arkistointi |
| OKM | Ostoreskontran kohdistustapahtumat maksutosite | Sähköisessä järjestelmässä |

Käyttöomaisuus

| | | |
|------|------------------------------------|----------------------------|
| KOM | Käyttöomaisuus | Sähköinen arkistointi |
| KPA | Käyttöomaisuuden palautustapahtuma | Sähköisessä järjestelmässä |
| XKOM | Kom-konversio | Sähköisessä järjestelmässä |



6 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kajaanissa 27. päivänä helmikuuta 2025

Johtokunta:

Janne Heikkinen, puheenjohtaja

Pasi Arffman, varapuheenjohtaja

Jani Haataja

Rea Stricker

Aila Tartia-Jalonen

Juha Nurminen, liikelaitoksen johtaja